

FJERKRÆNYT NR. 27

APRIL 2016

Af
chefkonsulent, slagtekyllinger
Jette Søholm Petersen
M: +45 2171 7715
E: jtp@seges.dk

Kære Fjerkræproducent

Hermed får du FjerkræNyt nr. 27. Vi har samlet de vigtigste faglige nyheder inden for slagtekyllinge- og konsumægproduktion. Det er nu, du skal tilmelde dit regnskab til Business Check 2015. Der bliver oprettet rapporter for økologisk og konventionel æg- og slagtekyllingeproduktion samt rugeægsproduktion. Du inviteres også til workshop om produktion af foderprotein ud fra græs og til kursus om slagtekyllingeproduktion d. 1. juni.

ÅBENT HUS HOS ROKKEDAHL ØKOLOGI

Freitag d. 15. april besøgte flere end 100 personer den nye topmoderne stald til økologiske slagtekyllinger, som Mark har opført. Stalden er indrettet til tre sektioner á 4.800 slagtekyllinger, som skal ankomme som

Stalden hos Rokkedahl er indrettet med et flot showroom, hvor besøgende kan træde ned i kyllingehøjde og se kyllingerne både i stalden, verandaen og i udearealet.

rugeæg og klækkes i stalden. Når kyllingerne kommer i voksefasen, har de adgang til en veranda og en udendørs løbegård. Stalden er udstyret med varmevekslere, der mindsker produktionens energiforbrug.

Af
specialkonsulent
Lene Bruun
Siriwadhananuraks
SEGES Økonomi &
Virksomhedsledelse
T: +45 8740 5139
E: lkb@seges.dk

SAMMENLIGN DIG MED DE BEDSTE

Vil du gerne sammenligne dine økonomiske resultater med andre æg- eller slagtekyllinge-producenter? Så få lavet en driftsgrensanalyse. Hvis du i forvejen er kunde i DLBR og får lavet regnskab i Ø90, er det meget nemt at få lavet en driftsgrensanalyse.

I driftsgrensanalysen:

- Kan du se, om indtjeningen i din virksomhed kommer fra fjerkræproduktionen, marken eller en anden driftsgren.
- Bliver alle indtægter og omkostninger indregnet, så du får et resultat på bundlinjen for hver driftsgren.
- Indregnes også løn til ejer(e), så resultatet er til overskud og risiko.
- Vises indtægter og omkostninger pr. høne/kylling.

Driftsgrensanalysen kan sagtens stå alene, da den som beskrevet giver dig overblik over, hvor pengene tjenes i din virksomhed. Driftsgrensanalysen giver dig endnu mere, hvis der bliver koblet benchmarking på. Benchmarking handler om at sammenligne sig med andre bedrifter, som ligner din egen. En af mulighederne for benchmarking i DLBR er Business Check, hvis der er mindst fem producenter inden for samme produktionsgren, som vil stille op i en anonym sammenligning. Vi ved, at det er et stort ønske blandt producenterne at kunne sammenligne egne resultater med andre producenters resultater. En forudsætning for, at vi kan lave disse sammenligninger, er imidlertid, at vi har tilstrækkelig mange regnskaber/driftsgrensanalyser i vores database.

SIDSTE FRIST for at være med i Business Check 2015 er den 12. maj 2016.

Tag derfor allerede i dag fat i din økonomikonsulent og bliv meldt til, så det bliver muligt for os at gennemføre Business Check.

Læs mere på landbrugsinfo.dk

NYE PROJEKTER MED AFSKALLET HAVRE OG TEST AF RUGETEMPERATUR

SEGES Økologi er med i to nye slagtekyllingeprojekter; det ene er et økoboksforsøg, hvor vi sammenligner produktionsresultater ved at anvende afskallet havre eller vårhvede – begge med et højt proteinindhold – til slagtekyllinger i vokseperioden.

Det andet projekt udføres sammen med Aarhus Universitet i Foulum; her skal vi undersøge, hvordan slagtekyllingers benstyrke (knoglestyrke og muskelmasse) påvirkes af at ændre rugetemperaturen fra dag 4 til 7 i rugeperioden. Forskere og rugeri eksperter siger, at man kan øge fostrenes aktivitet på denne måde. Vi håber ikke, de vælter de små forsøgsrugemaskiner, Foulum har købt til forsøget. Yderligere oplysninger fås v/Jette Søholm Petersen.

MILJØ

Af
Miljø- og projektkonsulent
Inger Knude Aagaard
M: +45 3035 1793
E: ika@khl.dk

STATUS PÅ TILSKUDSOMRÅDET

Der snakkes meget om tilskud og tilskudsmuligheder. Særligt ordningen til modernisering af kvægstalde har fyldt meget det sidste års

tid. Men hvad er status for tilskudsmuligheder for fjerkræ?

I 2016 er der afsat 20 millioner til miljøteknologi til "gartneri og øvrige driftsgrene". Det er blevet besluttet politisk, at alle pengene i denne pulje i år skal gå til gartnerier. Der er afsat et tilsvarende beløb til ordningen i 2017. Her forventes det, at fjerkræ vil blive tilgodeset, men det er der ingen garantier for endnu.

Til november åbnes der for sidste gang* for mulighederne for at søge "økologisk

investeringsstøtte". I denne pulje har der traditionelt været en del midler at hente til økologisk ægproduktion og i seneste runde også muligheder for tilskud til økologisk slagtekyllingeproduktion. Tilsagnene for sidste ansøgningsrunde er ikke givet endnu, og vi ved ikke, hvad der kan søges tilskud til i november, men vi ved, at der ikke er planer om flere puljer til økologisk investeringsstøtte efter i år.

*den politiske aftale om tilskudsmidlerne dækker frem til og med 2018. Når den aftale udløber, er det uvist, hvad der sker på tilskudsområdet.

KONSUMÆG

Af
konsulent
Niels Finn Johansen
M: +45 2171 7768
E: nfj@seges.dk

ØKONOMIEN APRIL 2016

Ægnoteringen har hos de to store ægpakkerier ligget fast siden september 2014, ret imponerede faktisk, men efter påske 2016 gik den ikke længere. Begge pakkerier sænkede noteringen, især på buræg. Tabel 1. viser hvor meget den gennemsnitlige ægpris, er faldet i gennemsnit for de to store ægpakkerier.

TABEL 1. Fald i afregningspris, og gældende gennemsnitspriser pr. æg efter påske 2016, gennemsnit Danæg og DAVA Foods.

Produktionsform	Fald i afregningspris, øre pr æg*	Afregningspris, gns. øre pr. leveret æg*
Buræg	1,8	45,9
Skrabeæg	0,5	58,0
Frilands Æg	0,9	71,4
Økologiske Æg	0,9	113,4

*Dækker over fald i notering og ændret fordeling på størrelser og kvalitet. Der er relativt flere æg i dyrere kasser end tidligere.

Ud fra kalkuler baseret på gennemsnitlig produktivitet i afsluttede hold i E-kontrollen i perioden 12. maj 2012 til 19. august 2014, nugældende notering (tabel 1.), og de priser som foder er handlet til på kontrakt frem til høst, henholdsvis 205 kr./100 kg for konventionelle – og 345 kr./100 kg for økologiske ægproducenter, giver følgende resultat:

TABEL 2. Dækningsbidrag og ejer aflønning ved ægproduktion forår 2016.

Produktionsform	DB*, kr. pr. høne pr. år	Rest til ejer aflønning**, kr. pr. høne pr. år
Buræg	31,66	÷15,15
Skrabeæg	57,62	÷7,26
Frilands æg, gns. brun og hvid	85,09	15,49
Økologiske, gns. brun og hvid	117,11	31,63

* Beregnet efter 0-90 princippet (kapacitetsomkostninger er ikke fratrukket).

**Efter løn til personale, kapacitetsomkostninger, forrentning og afskrivning.

De beregnede dækningsbidrag og nettofortjenester, i tabel 2, er naturligvis kun indikative, der kan være væsentlige forskelle i notering og foderpris mellem bedrifter, foderleverandører og pakkerier. Generelt er økonomien utilfredsstillende for bur- og skrabeægsproducenter, tålelig for frilandsproducenter og tilfredsstillende for økologiske producenter.

Økonomien er utilfredsstillende for bur- og skrabeægsproducenter.

KONSUMÆG

Af
konsulent
Niels Finn Johansen
M: +45 2171 7768
E: nfj@seges.dk

MELORM TIL HØNS

Jagten på nye højværdi fodermidler til økologisk fjerkræ fortsætter.

Når høns fodres med levende larver/insekter, styrkes deres naturlige adfærd, og samtidig anses insekter for at være en god proteinkilde.

AgroTech og Teknologisk Institut har derfor i samarbejde med SEGES Økologi prøvedyrket "melorm" i laboratoriet samt hos seks landmænd. Efterfølgende blev melormene analyseret for indhold af protein, energi samt aminosyre- og fedtsyresammensætning. Analyserne viste, at melorm har et meget højt energi- og proteinindhold, men indholdet af de aminosyrer, der er essentielle for høns, herunder især indholdet af methionin er desværre forholdsvis lavt. Derimod er

fedtsyrefordelingen meget gunstig, hvor f.eks. andelen af flerumættede fedtsyrer udgør op mod 22 %, hovedsagelig linolensyre C18-2.

De beregnede tal i tabel 1. er gennemsnitstalds fra gårdforsøgene og dels fra laboratorieforsøgene. Protein, fedt og aminosyreind-

hold svinger en del fra analyse til analyse, hvilket indikerer at typen af foder til melormene, temperatur og andet spiller meget ind på næringsstofindholdet i melormene. Der er tilsyneladende gode muligheder for at optimere på produktionen af melorme.

TABEL 1. Næringsstofindhold i friske melorm, - i melorme tørstof og - i melormemel med 94 % tørstof.

	Melorme tørstof	Melormemel	Friske melorm
Tørstofindhold, %	100*	94,00*	34,63*
Energi, MJ/OE pr. kg (beregnet)	21,20	19,93	7,34
Protein, %	46,69*	43,89*	16,17*
Fedt, %	40,46*	38,03*	14,01*
Methionin, g/kg	3,29**	3,09**	1,13**
Cystin, g/kg	4,44**	4,17**	1,54**
Lysin, g/kg	20,38**	19,15**	7,06**
Calcium, g/kg	0,50	0,47	0,175
Fosfor, g/kg	7,90	7,43	2,75
Værdi til høns, kr./kg (beregnet)	11,97	11,25	4,14

*gennemsnit af alle analyser af melorm fra gårdforsøgene

**gennemsnit af analyser af melorm fra laboratorieforsøgene

KONSUMÆG

Af
konsulent, dyrlæge
Susanne Kabell
M: +45 2171 7742
E: ska@seges.dk

UNDERSØGELSE AF FOREKOMSTEN AF ORM HOS KONSUMÆGSHØNER

Hver gang en forbruger finder en orm i et æg, giver det ægbranchen bekymringer for negativ omtale. Formodentlig er der større risiko for at finde orm i æg fra høner med mange orm i tarmen, og formodentlig kan man vurdere antallet af orm ud fra antallet af ormeæg i gødningen. Behandling med ormemedler giver anledning til stigende resistensproblemer i hele verden, og da høns til en vis grad udvikler resistens mod orm, burde en balance med lav forekomst af orm være mulig. I nye huse er antallet af ormeæg 0 fra starten, og forudsat at opdrættet er fri

for orm, burde ormebyrden være lav eller ikke-eksisterende. Erfaringsmæssigt ses der dog hurtigt spolorm i de nye anlæg. En egentlig kortlægning af udviklingen under danske forhold foreligger ikke. Fra et tidligere projekt véd vi, at der findes skrabeæganlæg, hvor der ikke findes orm selv efter flere års produktion. Svenske undersøgelser fra 2004 og 2008 viste, at ormeæg fortrinsvis overlever i staldene, og knap så meget på udearealerne. Det forekommer derfor relevant at fokusere på, hvornår der kan konstateres orm hos høner i staldanlæggene, hvornår det vil være mest relevant at behandle, og om tilstedeværelsen af orm helt kan undgås.

Foreløbig har vi undersøgt gødning fra 10 opdrætsflokke lige inden flytning, og vi følger derefter 15 flokke med månedlige prøver gennem produktionen året ud. Fra ca. en måned efter indsætning i produktionshus indsamles hver måned 25 friske gødningsklatter fordelt over hele gulvet. Prøven sendes straks til analyse for ormeæg. Der blev ikke fundet æg af

Orm i æg

orm i nogen af prøverne fra opdrætsflokkerne.

I besætninger med meget lav eller ingen ormebelastning eller i tilfælde, hvor antallet af ormeæg synes at aftage uden behandling, vil der blive gennemført en analyse af management for at konkretisere og videreformidle de indsatser, der bidrager til et lavt niveau af orm.

Projekt støttet af Fjerkræafgiftsfonden

ARRANGEMENTER

LOVPLIGTIGT KURSUS OM BESKYTTELSE AF SLAGTEKYLLINGER

Onsdag d. 1. juni 2016 kl. 9-16
SEGES, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

Tilmelding senest mandag den 30. maj

2016 til Birgit Beierholm, tlf. 87405495,
e-mail: bib@seges.dk.

Tilmelding er bindende! Pris: 1.000 kr.

Kursusleder: Jette Søholm Petersen, SEGES,
M +45 2171 7715, E jtp@seges.dk

MÅLGRUPPE

Inden en landmand må gå i gang med at producere slagtekyllinger, skal han/hun have deltaget i lovpligtigt kursus om hold af slagtekyllinger.

Kurset afholdes næste gang 1. juni 2016 og igen 16. november 2016.

Alle nye producenter og medhjælpere med konventionel såvel som økologisk kyllingeproduktion samt andre interesserede er velkomne!

Uddannelseskrauet gælder for alle erhvervs-mæssige kyllingeproducenter. Krauet gælder ikke for personer, der sporadisk opdrætter enkelte kyllingehold, som primært anvendes til eget eller nærmeste families/venners brug – dvs. uden egentlig indtjening.

PROGRAM

09.00-09.15	Ankomst og kaffe/the og morgenbrød
09.15-10.15	Lovgivning v/ dyrlæge Susanne K. Larsen, Fødevarestyrelsen
10.15-10.30	Pause
10.30-11.00	Transport v/ dyrlæge Mette Boesen Klemmensen, Fødevarestyrelsen
11.00-11.50	Adfærd, velfærd og stress v/ professor Björn Forkman, Københavns Universitet
11.50-12.30	Frokost
12.30-13.30	Management generelt – Biosikkerhed, foder, vand, strøelse, ventilation, lys, pasnings- og administrative rutiner v/ chefkonsulent Jette Søholm Petersen, SEGES
13.30-14.00	Kaffe og sødt
14.00-14.45	Sygdomsforhold og aflivningsrutiner v/ dyrlæge Susanne Kabell, SEGES
14.45-15.00	Pause
15.00-15.30	Indfangning v/ chefkonsulent Jette Søholm Petersen, SEGES
15.30-15.55	Nødprocedurer v/ konsulent Palle Vinstrup, Kolding Herreds Landbrugsforening
15.55-16.00	Opsamling og udlevering af kursusbevis
16.00-16.20	Hvad LVK kan tilbyde producenter med syge kyllinger v/ dyrlæge NN, LVK

INNOVATIONSWORKSHOP I FOULUM BÆREDYGTIGT FODERPROTEIN FRA LOKALPRODUCEREDE GRØNNE BIOMASSER

Torsdag d. 26. maj 2016 kl. 9.30-15.20
Blichers Allé 20, 8830 Tjele

Kom og hør om mulighederne og udfordringerne i at producere foderprotein af **græs-
marksafgrøder** til økologisk fjerkræ og svin, og vær med til at drøfte, hvilke løsninger der kan bruges i praksis.

Workshoppen er henvendt til alle, der har interesse i at skabe forretning omkring lokalt produceret foderprotein.

På Forskningscenter Foulum kommer vi til at se det første pilotanlæg til bioraffinering, og vi hører foreløbige erfaringer og bud på markedet og økonomien for bioraffineret økologisk proteinfoder.

Deltagelse er gratis, men der kræves tilmelding **senest den 20. maj**. Tilmeld dig via:
<https://inbiom.nemtilmeld.dk/21>

PROGRAM

09.30-10.00	Registrering, kaffe og networking
10.00-10.10	Velkomst og introduktion til dagen
10.10-10.20	Projektet Multiplant – målsætning og status Jørgen Eriksen, Aarhus Universitet
10.20-10.30	Projektet OranoFinery – målsætning og status Mette Lübeck, Aalborg Universitet
10.30-11.00	Markedspotentialer for protein fra grøn biomasse Karen Hamann, IFAU
11.00-12.00	Rundvisning og demonstration af pilotanlæg til produktion af grønt protein. Morten Ambye-Jensen, Aarhus Universitet
12.00-12.45	Frokost
12.45-13.15	Beregningseksempel på økonomien i produktion af grønt protein Niels Tvedegaard, IFRO
13.15- 13.30	Introduktion til workshop Kell Andersen, Agro Business Park, og Erik Fog, SEGES
13.30-15.00	Workshop – fokus på udfordringer og løsninger
15.00-15.30	Opsamling, feedback på dagen og afslutning

